

Gyrithe Lemche: Jeg synes ikke, at E. Petersen og jeg er saa uenige. Jeg er ikke selv Tilhænger af direkte Tilskud, fordi Tilsyn er uheldig. Det har gjort mig ondt, at enligstillede Kvinder prosterer mod at betale Skat til andres Børn, det har ikke gjort dem større i mine Øjne. Elisa Petersen siger: „dette er ikke Kvindesag“, hvad skal man da sige om de andre Sager: Alimentation, Spørgsmaalet om at lette den ugifte Kvinde Forsørgelsen af Barnet og Sager ang. Undervisning, som D. K. altsammen har taget op. Spørgsmaalet har Interesse for Mødrene, der maa bære tunge Byrder under de nuværende Forhold. Det vilde være daarligere Husmødre, der opdrog deres Børn daarligere, fordi de fik et Tilskud af 200 Kr. for hvert Barn. Vi forringer ikke Ansaret ved at give dem Lettelse. Det er ikke noget nyt at tage fra de enligstillede og give til Forsørgerne. I det gamle Rom — hvis Love paa saa mange Punkter har tjent som Mønster for Nutidens Lovgivning — har vi Præcedens derfor.

Hedvig Sonne Hald, Frederikshavn: Man maa gaa tilbage til den første Begyndelse og sige: hvis *Samfundene* er saadan stillet, at Forsørgerne gennemgaaende trænger til Hjælp, saa er der noget galt i Samfundene. Derfor maa vi ind paa Spørgsmaalet om, hvordan Samfundsforholdene bringes i Lave. Der ligger jo Roden til alle Skader. Naar der tales om *Skattelettelse*, saa staar straks hele Skattesystemet for os, det Skattesystem, der forekommer mig at være en af de værste Fejl, det Skattesystem, der maa og skal friste hæderlige Folk til Snyderi, der tager Hvid og Skilling fra dem, hvor Indtægten kan overses, mens andre kan unddrage sig baade fra den høje Ende og fra den tilsyneladende lave Ende, hvor høje Skatter lægges paa nyttige Virksomheder, saa der spørges, om det kan betale sig at fortsætte, hvor andre Skatter blot kan overvæltet paa Forbrugerne, saa Priserne stiger om Kap med Forsørger- og Dyrtidstillæg, hvor der *ihvertfald* tages fra den ene og gives til den anden, uden at det paa nogen Maade kan kontrolleres, om det har noget med Ret og Retfærdighed at gøre. Jeg vilde saa gerne, at *Staten* holdt sig til Begrebet Retfærdighed, det Ord D. K. med Rette har brugt om lige Ret lige *Vilkaar* for alle, og lod alt, hvad der hed Barm-

hjærtighed — udover Hjælp til hjælpeløse, aandsvage osv. — blive hos den private Godgørenhed. Lad Landene tage sine Skatter som Afgift af Landets Hjelpekilder, dets Skove, Miner, Vandfald, Agerjord, Grunde, Jernlejer, som er alle Menneskers Gave fra Himlen, og hvis Indkomster hober Rigdomme sammen paa Privathænder, og lad Statens Love blot sikre hver at beholde, hvad han fortjener, hverken mindre eller mere. Saa vil der ikke mere behøves Forsørgertillæg, og saa bliver vi fri for det frygtelige, at *Staten* skal gribe mere og mere ind i alle vore personlige Forhold, med Tilskud og den deraf følgende Kontrol.

Men vil vi ikke dette, vil vi beholde vort forføjede Skattesystem, saa vil Samfundsforholdene ikke bedres, og saa tror jeg nok, vi maa skride til Forsørgerhjælp i en eller anden Form. Men dette fører aldrig i det lange Løb til det gode.

Nanna Voigt, Varde, yder Fru Lemche Tilslutning. Tror at det har gjort stor Skade, at Ligelønnen kom alene, mener, at Mødrene maa have Hjælp, de mangler noget, de kan kalde deres eget. *Staten* griber ind paa saa mange Omraader, hvorfor da ikke paa dette. Sluttes sig til, at D. K. arbejder for rigelig Hjælp til Forsørgerne.

Ulrikke Mathiesen, Kbhvn., taler om Vanskelighederne ved at faa Børnene uddannede og de Ofre Mødrene fra de smaa Hjem maa yde som personligt Arbejde udenfor Hjemmet.

Asta Iversen, Lyngby: Det er ikke Forsørgerne, men Børnene vi skal tænke paa; heller ikke Embedsmændenes Gage er tilstrækkelig til at de kan give deres Børn en ordentlig Uddannelse. Børnene koster mere efter det fyldte 14. Aar end før.

Marie Schultz, København: Fru Elisa Petersen belyste Spørgsmaalet udmærket fra alle Sider. Hun bemærkede til sidst, at en Familie med en stor Børneflokk kan sidde bedre i det end en Familie med faa Børn og samme Indtægt. Jeg protesterer mod Steinckes Forslag, der gaar ud paa at give stor Præmie for stor Børneflokk og at give større Tilskud til det sidste end til det første Barn, skønt vi alle ved, at det første koster mere end de følgende. Tvivler om at det er til Gavn for Samfundet, at der fødes mange Børn, men peger paa det uheldige i at unge faar sam-

me Løn som ældre . . man ser overalt talrige Beviser for, at de misbruger de mange Penge. Der bør snarest gøres noget for at forhindre dette, den eneste Vej er tvungen Tilbageholdelse af en Del af Lønnen.

Marie Egeberg, Vejle: Jeg synes, Fru Lemche var stræng mod os enligstillede. Vi vil gerne yde til Forsørgertillæg eller Moderløn, men protesterer mod den store Skat Fru L. har foreslaaet. Mange af os har paataget os at støtte en Moder eller Søkende.

Nanna Dencker Christensen, København: Naar det er Tilfældet, at Lønnen i Statens Lønningslov og for Haandværkere er fastsat saaledes, at den er tilstrækkelig for en Familie, hvor bliver saa de betrængte Familieforsørgerne af. De faar jo ikke mindre ved at andre faar lige saa meget. Vi kan ikke rette os efter, hvad Misundelse dikterer Folk. Vi enligstillede betaler jo paa saa mange Maader for Børnene, f. Eks. Hjælp til Skolepenge, Sygepleje, Værgeraad. Glem ikke, at vi ikke har Familielivets Glæder.

Anna Westergaard: Der skal lyde endnu en Røst fra de enligstillede Lejr. De vil gerne give Ofre til denne Sag, de har indset, at det kan blive nødvendigt. Vi har ikke kæmpet for Ligelønnen for Pengenes Skyld, men for Ærens Skyld.

Elisa Petersen: Det glæder mig, at Fru Lemche nu er enig med mig. I en Artikel i Tidens Kvinder har Fru L. anbefalet en Kombination mellem Skattelettelse og Tilskud. Jeg vil spørge, om Fru L. har frafaldet dette Forslag.

Gyrithe Lemche: Det kunde se ud som om jeg vippede. Nej det gør jeg ikke, men jeg har peget paa forskellige Veje, men staar selv, hvor jeg stod, paa Fradrag fra den skattepligtige Indtægt. Der er stor Forskel paa direkte Tilskud og Skattelettelse. Det første frister til Misbrug, medens man ikke kan handle letsindigt med Lettelsen. Forslaget om Rabat paa Varer ønsker jeg ogsaa overvejet. Jeg er glad over, at F. S. ikke vil op hæve Udvalget. I 1918 foreslog jeg, at D. K. nedsatte dette Udvalg, fordi jeg syntes, det var rigtigt, at vi ved Siden af Ligelønsspørgsmaalet tog dette op og tog det op i Tide.

Elisa Petersen: Vi er altsaa ikke enige. Fru Lemche ønsker stadig direkte Tilskud. Jeg spørger som Ordfører for Udvalget, om Fællesmødet ønsker, at Udvalget skal fortsætte sit Arbejde uden dog at foretage direkte